

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון ב' (שדמ) ♦ שנה ח

שב"ק פרשת נח ה'תש"פ

בניני חיים

דברות קודש

מרת רבינו עמרם שליט"א

אלה תולדות נח וגו'

למה כתוב בפסוק ג' פעמים נח. אפשר היה לכתוב "אלה תולדות נח, איש צדיק תמים היה בדורותיו, את האלקים התהלך נח". ומתריצים שכדי להיות צדיק צריך להיות נח למקום נח ולבריות, וכל שרוח הבריות נוחה הימנו, רוח המקום נוחה הימנו. ישנם רבים שבין אדם למקום הם צדיקים גמורים, ומדקדקים בתפילין ומניחים רש"י ורבינו תם ושימושה רבה, וטובלים מידי יום במקוה, וכו' אבל עד בין אדם לחברו שם הם, לא מפרגנים, לא מעניקים, אין להם הכרת הטוב, וכו'.

מאיך יש אנשים שיש להם ארגוני חסד אדירים ומצטיינים בין אדם לחברו, אבל בין אדם למקום כלום, לא שבת לא תפילין ולא צניעות! אבל מה יעשה אם שני הדברים לא מסתדרים לו וצריך להחליט מה יותר חשוב לכבד את הזולת או את רצון האלוקים, על כן הזכיר שוב את האלוקים התהלך נח, שתמיד העדיף את רצון השם לפני הכל. (רבינו מהר"א ז"ע ב' אור אביגדור)

תמים הי' בדורותיו (ו, ט)

הצדיק על ידי מעשיו הקדושים שעושה איזה דבר קדושה הוא ממשיך את הבורא ברוך הוא יתעלה לעולם הזה נמצא עושה טובה לדורותיו שמזכה להם ששכינתו יתברך עמם על ידי הצדיק. וכשהצדיק עולה במדרגה יתירה אזי הוא גורם לקשר ולהמשיך את שמו יתעלה בכל העולמות וזהו איש צדיק תמים היה בדורותיו. רצה לומר שתמימות צדקתו היה מועיל לדורותיו. וגם זאת הועילה צדקתו את האלקים התהלך נח, פירוש גם לעולמות העליונים היה משפיע להם. וזהו את אלקים, פירוש עם אלקים, דהיינו עולמות עליונים גם שם היה מתהלך נח.

(רבינו הנועם אלימלך ז"ע)

ויבא נח אל התבה מפני מי המבול (ז, ז)

וברש"י: אף נח מקטני אמנה היה מאמין ואינו מאמין שיבא המבול ולא נכנס לתיבה עד שדחקוהו המים. ופלא היא איך יאמר על נח כזאת.

ויש לפרש דאמונה יש בה כידוע את כח ההמשכה, על כן חשש נח להאמין באמונה שלמה שיבוא המבול, שעל ידי שלמות אמונתו ימשך בודאי הבאת המבול, באמת היה מאמין אבל ירא להאמין בשלמות שה' יביא את המבול, אולי יהיה הוא הגורם לזה. (רבינו ז"ע ב' יגד משה)

צהר תעשה לתיבה (ו, טז)

מובא בספ"ק והובא בקדושת לוי כמה פעמים, שכל דבר תלוי במחשבה, ובמחשבה לבד אפשר להמשיך, וכ"ש בדיבור, ועי"ז ממתק וממהפך, וכגון מצר"ה רצ"ה ומנג"ע ענ"ג וכדו', וזהו הכח בשעת התפילה שצריך לעלות בו מעולם לעולם כידוע. ועי"ז אמר צה"ר תעשה לתיבה, פי' שתאיר לדיבור התפילה ע"י תורה, ועי"ז מהפך מתיבת צר"ה לצירוף צה"ר.

(רבינו החוקי חיים ז"ע)

אלה תולדות נח, נח צדיק תמים היה בדורותיו

מפרש רש"י הק' יש מרבתינו דורשים לשבח, ויש דורשין לגנאי... מספרים שמרן הבית ישראל מגור ז"ע אמר בסעודת ליל שבת קודש פרשת נח תשל"ד, כמה ימים אחרי סיום "מלחמת יום הכיפורים", על הפסוק "נח איש צדיק תמים היה בדורותיו", שכתב רש"י כי יש מרבתינו דורשין אותו לשבח ויש שדורשין אותו לגנאי אילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום, והעיר מרן ז"ע: וכי באו חז"ל למעט גדלותו של נח? ואמר בלשון קדשו: נח הציל את העולם, ורצו חז"ל לקבוע שלהביא הצלה לעולם אין צריך שיהיה צדיק דוקא כמו אברהם אבינו ע"ה. והוסיף ואמר [ובאותה שעה בערו פניו כלפידים והיה ברור למי נתכוון]: למשל כיום שישראל צריכים ישועה, מהיכן ניקח צדיק כאברהם אבינו ע"ה? רצון חז"ל היה שגם צדיק "קטן" יוכל להושיע את ישראל.

כעין זה מובא בספ"ק נועם אלימלך (במדבר כב) על נחש הנחושת שעשה משה ונתרפאו בו כל החולאים, ומדוע לא עשהו מנחושת ולא מזהב או כסף, אלא בכדי שגם צדיק שהוא בבחי' נחושת יוכל גם הוא לפעול ישועות עבור כלל ישראל.

את האלוקים התהלך נח

מפרש בעל הטורים שהפסוק האלוקים התהלך נח. הוא סופי תיבות: חכם. וזהו שנאמר (משלי יא, ל) ולוקח נפשות חכם כן פעל מו"ז רבינו מהר"א ז"ע בחכמה רבה והאמין בקטני אמנה שצריכים לחזקם באידשקייט, אף תחת השלטון הקומוניסטי, עד שדחפוהו המים, ועלה לארצו הק'. זכותו יגן עלינו והוא ימליץ טוב בעדינו.

ויבא אל התיבה מפני מי המבול (ז, ז)

ברש"י הובא אף נח מקטני אמנה היה, מאמין ואינו מאמין שיבא המבול, ויש לתמוה איך אומרים על נח שהיה מקטני אמנה אחר שהתורה העידה עליו שהיה איש צדיק, ומתריצים בספ"ק שהפירוש ברש"י הק' הוא כך, "אף נח מקטני אמנה היה מאמין" שהאמין באנשים שהיה להם קצת אמונה, שבוודאי יחזרו בתשובה "ואינו מאמין שיבוא המבול", ולכן לא נכנס לתיבה עד שדחפוהו המים.

הנה התכנסנו ביומא דהילולא של מו"ז כ"ק הרה"צ אביגדור מוזס ז"ע החל בדרך כלל בפרשת נח, שסימל מחד את מעלותיו של נח, כפי שמפרשים שהיה נח לשמים ונח לבריות ומאיך את המסירות נפש והכנסת אורחים של אברהם אבינו ע"ה.

מו"ז כ"ק מהר"א ז"ע"א אחר שאיבד בשואה משפחה וחמשת ילדיו, והקים את ביתו מחדש עם הרבנית הצדקנית בינה ע"ה.

בחר להישאר ברומניה ולהיחלץ חושים לשיקום הקהילה היהודית בקראלי, וקיבץ את הפליטים ששרדו את התופת ופתח עבורם תלמוד תורה שפעל בשעות אחר הצהריים אחר שלפני הצהריים היו חייבים ללמוד בבתי הספר לימודי חול יחד עם הגויים, שפעל אף בשבתות, בהם אף היו חייבים לערוך מבחנים.

אלא מו"ז מהר"א זצ"ל שיחד את מנהל בית הספר בבקבוקי וודקה ובתמורה המנהל כתב את המבחנים במקום ילדי היהודים.

(בסעודת ההילולא כ' חשוון)

קול קראלי 074-7962278

הלכות חיים

עובדות חיים

ותמלא הארץ חיים (ו', י"א)

מבאר רש"י: חמס – גזל. כל ימיו נזהר היה הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד, רבה של ירושלים, זהירות רבה בממון שאינו שלו כדי שלא להיכשל, חס ושלו, ולו במשהו מאיסור גזל... רבי יוסף חיים היה ממונה על קופה מיוחדת – אשר ממנה היו מסייעים לבני ירושלים להשיא את ילדיהם. כל אדם אשר היה זקוק לסכום כסף בכדי להשיא את ילדיו, קבל מן הקופה, סך של ארבע זהובים – סכום גדול מאד באותם הימים. פעם אחת, עמד רבי יוסף חיים עצמו להשיא את בתו, אולם לא רצה לקחת בעצמו מקופת העזרה. המתין רבי יוסף חיים, אולי שאר הגבאים הממונים יזכרו לתת לו את ארבעת הזהובים, אולם הדבר נשכח מלבם. משראה רבי יוסף חיים, שאינו מקבל עזרה, הלך ובקש הלוואה מאחד מעשירי ירושלים. העשיר שמח על שהזדמן לו לעזור לרב הנערץ, והלווה מיד את הסכום המבוקש. לאחר זמן נערכה החתונה ברוב עם. למחרת החתונה, נזכר אחד הגבאים בבהלה, כי שכחו לתת לרב את ארבעת הזהובים. רץ מיד הגבאי לבית הרב בקש את מחילתו, והגיש לו את הכסף. איני יכול לקחת סכום זה – אמר רבי יוסף חיים – מטרת הקופה היא כדי לעזור לחתן ילדים, ולא כדי להחזיר הלוואות....

צהר תעשה לתיבה (ו' – ט"ז)

מסופר על האר"י הקדוש זיע"א, שהיה מתפלל בכוונה עצומה, ובפרט בימים הנוראים. שנה אחת הראו לו מן השמים, שיש יהודי אחד בעיר פלונית שהתפלל טוב יותר ממנו. נסע האר"י ז"ל לאותה עיר, קרא לאיש ושאל אותו, בן תורה אתה? השיב לו, לא. ולהתפלל אתה יודע? השיב לו, לא. שאל אותו האר"י ז"ל ומה עשית בימים הנוראים? השיב האיש, רבי, אפילו את כל הא"ב איני יודע, רק מאות א' עד אות י'. וכשבאתי לבית הכנסת, וראיתי שכל הציבור מתפלל בכוונה ובקול, ואני איני יכול להתפלל כלל, נשבר לבי בקרבי ואמרתי, א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט' י', רבש"ע, אתה תעשה מזה תיבות וצירופים כרצונך, ויעלו לפניך לריח ניחוח, כן אמרתי בלב נשבר, ובכל כוחי, וחזרתי חלילה. ודיבוריו של אותו איש פעלו בשמים יותר מאשר תפלת האר"י ז"ל.

ומוראכם וחיתכם יהיה על כל חית הארץ וגו' (ט' – ב')

מסופר על נכרי אחד שבא אל הרה"ק מרוזין זיע"א ואמר שהוא זוכר את הבעש"ט הקדוש זיע"א, כשהיה מתבודד על ההרים לפני התגלותו. וסיפר שהוא היה רועה שם את צאנו בסמוך אליו, פעם טרף דב שהיה אחד מן העדר, ויעצוהו חבריו שיפנה אל הבעש"ט שהתהלך שם כי איש קדוש הוא. ואמר לו הבעש"ט שכשיראה את הדוב, יאמר לו שישאל בן שרה ציוה שמיד יבוא אליו, וכן עשה, כשבא הדוב אל הבעש"ט, אמר לדוב: שכב על הקרקע, ונשכב על הקרקע ונתפגר, ואמר הבעש"ט לנכרי שיעשה לו מפרווה מעיל, ובבוא הזמן יבוא אליך יהודי בשם "ישראל" ותתן לו את המעיל, והראה הנכרי על מעילו שלבש שזהו מפרווה אותו דוב, ונתנה להרה"ק רבי ישראל מרוזין, ולאחר זמן קצר מת הנכרי. ונענה הרה"ק מרוזין ואמר: לא האריך נכרי זה ימים עד הנה, כי אם בכדי לספר סיפור זה, ואצל הבעש"ט הקדוש נתקיים הכתוב "ומוראכם וחיתכם יהיה על כל חית הארץ".

שופך דם האדם (ט, ו)

הובא בדעת זקנים עה"ת: מעשה ברב אחד ששחט הרבה תינוקות בשעת השמד כי היה ירא שיעבירו אותם על הדת והיה רב אחר שכעס עליו וקראו רוצח והוא לא חשש והמשיך בעבודתו. ואמר אותו הרב אם אני צודק ימות הרב ששחט אותם במיתה משונה, וכן היה שתפסוהו גויים ופשטו את עורו ונתנו שם חול בין העור והבשר ואח"כ נתבטלה הגזירה ואם לא היה שוחט אותם התינוקות היו ניצולים.

בשבוע הבעל"ט ביום שני בערב בתפילת ערבית של ז' בחשוון, נתחיל לבקש על הגשמים באמירת "ותן טל ומטר לברכה" בברכת השנים. בניגוד להזכרת גשמים שמתחילים כבר בתום חג הסוכות, בקשת הגשמים נדחית מכיוון שלא רצו שיחלו גשמים לרדת בטרם כל העולים לרגל לירושלים בסוכות ישובו לביתם, ח' במרחשוון היה התאריך בו הגיעו לביתם אחרוני העולים.

מי ששכח לבקש "ותן טל ומטר":

אם לא סיים את הברכה (דהיינו, שלא אמר את ה' שבין "ברוך אתה" ל"מברך השנים") יאמר "ותן טל ומטר" במקום בו נזכר וימשיך בתפילתו.

אם נזכר אחר שאמר "וברך שנתנו כשנים הטובות" יאמר "ותן טל ומטר" ויאמר שוב "וברך שנתנו כשנים הטובות" כדי שיהיה מעין חתימה סמוך לחתימה וטוב יותר שיתחיל ותן טל ומטר ויגמור כסדר.

אם סיים את הברכה (דהיינו, שאמר את ה' שבין "ברוך אתה" ל"מברך השנים") ונזכר לפני ברכת שומע תפילה יאמר אחרי המילים "ושמע תפילתנו" בברכת "שומע תפילה": "ותן טל ומטר לברכה על פני האדמה" וימשיך בתפילתו.

אם נזכר לאחר ברכת שומע תפילה אך לא התחיל בברכת העבודה חזר לברכת שומע תפילה וממשיך כבאפשרות הקודמת.

אם נזכר לאחר ברכת העבודה יחזור לברכת השנים ויחזור משם על תפילתו.

אם נזכר לאחר שסיים תפילת שמונה עשרה יחל את תפילתו מחדש.

הבקשה על הגשמים בז' בחשוון היא רק בארץ ישראל הזקוקה לגשם יותר משאר הארצות. בחוץ לארץ מוסיפים "ותן טל ומטר לברכה" 60 יום לאחר תקופת תשרי.

מאת

הרה"ג גמליאל רבינוביץ שליט"א
מרבני אנ"ש ומח"ס גם אני אודך

הדפסת והפצת גליון השבוע

לז"נ

הרבנית **בינה מוחס** ע"ה

א"ח רבינו אביגדור ב"ר משה מקראלי זיע"א

בת הגה"צ **יצחק צבי** גרינוואלד זצ"ל

מאונגוואר סאניסלוי

יא"צ ז' חשוון ומנו"כ בהר הזיתים

ת.נ.צ.ב.ה

מאות כבר נושעו! ומה איתך?

רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו'
תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של

מרכז "אמונת חיים" קראלי

כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון

רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 08-8659931

באימייל: 3118494@gmail.com